

وکالت دادگستری در ترکیه

ر مقدمه بایستی متذکر گردد که قانون وکالت و کانون وکلای ترکیه نمی تواند به عنوان

یک نمونه والگوی ایده آل برای وکلا و کانون وکلای امروزی ایران باشد زیرا با روی

کار آمدن « آتاتورک » در ترکیه حکومت جمهوری لائیک جایگزین خلافت اسلامی

سلاطین عثمانی شد .

در تاریخ ۸ آوریل ۱۹۲۴ (۲۰ فروردین ۱۳۱۳ شمسی) ، به موجب قانونی که به تصویب

مجلس ملی کبیر ترکیه رسید ، محاکم شرعی از تشکیلات قضائی ترکیه حذف شدند و به

جای قانون مدنی ، که بر مبنای احکام قرآنی و اسلامی تدوین شده بود ، در تاریخ ۴ نوامبر

۱۹۲۶ (۱۳ آبان ۱۳۱۵) قانون مدنی و قانون تعهدات سوئیس (یعنی یک کشور پیشرفته

مسیحی) عیناً ترجمه و تصویب شد . در همان سال قانون کیفر ایتالیا ترجمه و به عنوان قانون

کیفر ترکیه به مورد اجرا گذاشته شد ، در سایر شاخه های حقوق نیز اصول و قوانین دینی

لغو شدند و به جای آنها قوانین و مقررات لائیک ، که از کشورهای غربی ترجمه و اقتباس

شده بودند ، وضع و تصویب گردیدند .

قانون وکالت و تشکیل کانون وکلاهم از کشورهای بلژیک و فرانسه اقتباس شد که از این

جهت با قوانین وکالتی ایران مشابهتی دارند .

(برای توضیحات بیشتر رجوع شود به بخش چهاردهم سلسله مقالات « لائیسم از دیروز تا

امروز » روزنامه کیهان مورخ ۳۱ فروردین ۱۳۷۷ صفحه ۸)

وکالت دادگستری در ترکیه

قانون فعلی ترکیه به شماره ۳۴۹۹ در سال ۱۹۳۸ (۱۳۱۷) به تصویب رسیده ولی بعد از

۲۵ سال تشخیص داده شد که این قانون با شرایط روز و وضع اجتماعی ترکیه تطبیق نمی

کند، لذا در سال ۱۹۶۳ (۱۳۴۲) رئیس کانون وکلای آنکارا کنگره ای با حضور

نمایندگان کلیه کانون های ترکیه تشکیل شد و در مدت سه روز طرح جدید قانون وکالت

که قبلاً از طرف کانون های آنکارا و استانبول تهیه شده بود مطرح و مورد بحث قرار

گرفت و پس از تصویب، از طرف وزیر دادگستری به مجلس تصویب گردید، و چون

اکثریت وکلای مجلس ملی و مجلس سنای ترکیه را وکلای دادگستری تشکیل می دادند

لایحه مذکور جزو اولین لوایحی بود که به تصویب رسید.

در لایحه جدید احکام تازه ای گنجانیده شده که برای وکلای دادگستری ایران بسیار

جالب توجه است و ترجمه قسمتی از آنها را در آخر این مقاله به نظر همکاران عزیز می

رسانم.

تعداد کانون ها

طبق قانون وکالت ترکیه در هر شهرستان (ولایت) که حداقل ۱۵ نفر وکیل داشته باشد

یک کانون تشکیل می شود و فعلاً در مجموع ۶۷ ولایت و ۳۵ کانون تشکیل شده است.

بزرگترین کانون های ترکیه از حیث تعداد وکلای اول استانبول است و بعد آنکارا و در
درجه سوم از میر . هر یک از این کانون ها دارای رئیس و هیأت مدیره و تشکیلات مستقل

هستند

هیأت مدیره کانون

کانون وکلای آنکارا و استانبول هر یک دارای ۱۰ عضو و یک رئیس و دو عضو علی البدل

هستند که در ماه دسامبر هر سال به ترتیب زیر انتخاب می شوند :

هر سال رئیس کانون وکلا هیأت عمومی وکلای دادگستری را از طریق نشر آگهی و

ارسال دعوت نامه دعوت می کند و جلسه با حضور نصف بعلاوه یک وکلای محل

رسمیت پیدا می کند . اگر در جلسه اول این اکثریت حاصل نشد جلسه بعد که نباید

دورتر از یک ماه باشند با حضور هر تعداد از وکلا رسمیت خواهد داشت .

در جلسه هیأت عمومی بدو یک رئیس و دو منشی از بین وکلای حاضر برای اداره جلسه

انتخاب می کنند، سپس گزارش اقدامات یکسال گذشته کانون و همچنین حساب هزینه

و در آمد بودجه کانون که از طرف رئیس کانون تهیه شده مطرح می شود و بعداً رئیس

کانون وکلا و اعضای هیأت مدیره و اعضای دادگاه انتظامی و هیأت بازرسان کانون را

جداگانه و به ترتیب زیر برای مدت دو سال انتخاب می کنند :

در پایان هر سال ۵ نفر از اعضای اصلی و یک نفر از اعضای علی البدل هیأت مدیره که

مدت دو سال مدیریت آنها خاتمه یافته است از هیأت مدیره خارج می شوند و هیأت

عمومی شش نفر دیگر را بجای آنها انتخاب می کند در اولین دوره که تمام مدیران برای

دو سال انتخابی شوند در پایان سال اول ۵ نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی البدل به قید قرعه از عضویت هیأت مدیره خارج می شوند .

منع تجدید انتخاب اعضای هیأت مدیره

عضوی که به ترتیب به قید قرعه خارج شده یا دو سال مدیریتش به پایان رسیده بلافاصله در دوره بعد نمیتواند به مدیریت انتخاب شود ولی پس از گذشتن یکسال انتخاب مجدد او بلا اشکال است .

بدین ترتیب هیچ یک از اعضای هیأت مدیره نمی تواند بیش از دو سال بطور متوالی عضویت هیأت مدیره را عهده دار گردد .

رئیس کانون و کلا

چون انتخاب رئیس کانون مستقلاً و جداگانه انجام می شود تجدید انتخاب رئیس کانون و کلا به دفعات مکرر و قانوناً بلامانع است ولی طبق عرف و مرسوم کانون های ترکیه هر رئیس کانون بیش از سه دوره (مجموعاً شش سال) به مدیریت ادامه نمی دهد و در پایان شش سال شخصاً و رسماً از داوطلب شدن خودداری می کند و اگر هم به ریاست کانون انتخاب شد این سمت را قبول نمی کند .

چنانچه رئیس کانون و کلا بخواهد از سمت خود استعفاء دهد موضوع در هیأت عمومی مطرح شده و در صورتی که مورد تصویب قرار نگیرد نمی تواند سمت خود استعفاء دهد. در صورت فوت رئیس نیز هیأت عمومی در جلسه فوق العاده یکنفر دیگر را به ریاست انتخاب می کنند.

استعفاء اعضای هیأت مدیره در هیأت مدیره مطرح شد و تعیین تکلیف با هیأت مدیره است. در صورت فوت یا استعفاء یا ممنوع شدن عضو اصلی هیأت مدیره از این سمت یکی از اعضای علی البدل تا انتخابات مجدد عهده دار وظیفه او خواهد شد.

اعضای هیأت مدیره مجبورند در جلسات شرکت کنند و در صورتیکه عذر موجهی داشته باشند به موقع رئیس کانون را از عدم حضور خود مطلع سازند. سه جلسه متوالی غیبت بدون عذر موجه عزل از عضویت هیأت مدیره می شود.

مقام و شخصیت رئیس کانون و کلا

رؤسای کانون های وکلای ترکیه چه از نظر اجتماعی و اداری و چه از لحاظ تشریفاتی در ردیف بالاترین مقامات قضائی هستند و طبعاً رؤسای کانون های استانبول و آنکارا بعلت کثرت تعداد وکلای این شهرها اهمیت و مقام ممتازی دارند. برای این که اهمیت این شئون و امتیاز بهتر درک شود به جریان افتتاح بعد از تعطیل سالیانه دادگستری ترکیه اشاره

می شود: دادگستری ترکیه در هر سال ۴۵ روز یعنی از ۲۰ تموز (اول تیر) تا ۱۵ یلول (۱۵ مرداد) رسماً تعطیل می شود. پس از پایان تعطیلات مجلس ضیافتی از طرف وزارت دادگستری در استانبول تشکیل می شود که در آن بیش از ۱۵۰۰ نفر از قضات و وکلای دادگستری و شخصیت‌های مملکتی شرکت می کنند. در این جلسه محترم، همیشه رئیس کانون وکلای استانبول نطق افتتاحیه را ایراد می کند و در این نطق معمولاً کارهایی را که دادگستری ترکیه در ظرف یک سال گذشته انجام داده و انتظاراتی را که مردم در سال آینده از دادگستری دارند بیان می کند.

بعد از رئیس کانون به ترتیب دادستان استان استانبول و مسن ترین قضات حاضر در جلسه یک نطق تشریفاتی ایراد می نمایند.

در همین جلسه رئیس کانون وکلای استانبول به سه نفر از شاگرد اول های رشته های سه گانه دانشکده حقوق استانبول با تشریفات خاصی جایزه می دهد.

طرز اعطای پروانه وکالت

شرایط اخذ پروانه وکالت در ترکیه مثل قانون ایران است ولی دوره کارآموزی دو سال می باشد. برای تعداد وکلا در حوزه های مختلف حد نصابی نیست و متقاضیان پروانه وکالت تقاضای خود را به کانون می دهند و پس از تکمیل پرونده متقاضی اگر تقاضا قبول شد دوران کارآموزی آغاز می گردد

پس از طی دوره کار آموزی و قبولی در اختیار، در روز معین کلیه اعضای هیأت مدیره با لباس رسمی و کالت در کانون حاضر می شوند و در روی صندلیهای مخصوص خود جلوس می کنند. (جای هر یک از اعضای هیأت مدیره قبلاً تعیین و مشخص می شود و در تمام دوره مدیریت روی صندلی مخصوص خود می نشینند)

در این موقع رئیس کانون متن قسم نامه را بشرح زیر به صدای بلند کلمه به کلمه قرائت می کند و داوطلب و کالت نیز عیناً کلمات را تکرار می نماید:

(به ناموس و وجدانم قسم می خورم که بر خلاف قانون، اخلاق، وقار و حیثیت شغلی هیچ رفتاری نکنم و سخنی نگویم.)

بعد از ادای سوگند فوق، رئیس کانون خطاب به وکیل می گوید:

« به اعتبار قولی که دادید پروانه شما را اعطا می کنم و اگر به قول خودتان وفانکنید آنرا مسترد خواهم داشت.»

آنگاه رئیس کانون نطق کوتاهی درباره وظایف وکیل و مقام و اعتبار و کالت ایراد می کند و سپس شنل و کالت را که قبلاً داوطلب و کالت تهیه کرده و در اختیار کانون گذاشته است بدوش وکیل جدید می اندازد. از این تاریخ نام وکیل جدید در تابلوی کانون و جزو وکلای رسمی دادگستری ترکیه به سمت می رسد و داوطلب وکیل شناخته می شود.

انتشار نام و عکس و کلا

کانون وکلای آنکارا و استانبول و از میر هر دو سال یکبار کتابی که در حقیقت همان تابلوی کانون و کلا و نظیر کتابچه نام و نشانی وکلای ما است منتشر می کند. در این کتاب عکس و نام و نشانی و شماره تلفن وکلای عضو کانون به ترتیب تاریخ سمت پروانه منتشر می شود و در ابتدای آن عکس رؤسای قبلی کانون چاپ می کنند.

لباس رسمی و کالت

کلیه وکلای دادگستری ترکیه بدون استثناء در موقع انجام وظایف و کالتی موظفند لباس رسمی و کالت را بپوشند این لباس که آن را به ترکی « جبه » می نامند عبارت است از شنل سیاه ساده ای است که دو دکمه بارنگهای قرمز و سبز به روی یقه آن دوخته شده. رنگ قرمز به نشان حق دفاع در امور جزائی و رنگ سبز به نشانه حق دفاع در دعاوی حقوقی است.

در داخل کاخ دادگستری هر شهرستان اطاق کوچکی برای وکلای دادگستری تخصیص داده شده و برای هر وکیل چوب رختی مشخصی در نظر گرفته اند که وکلا به محض به کاخ دادگستری شنل را به دوش می اندازند و در موقع خروج به مأمور مربوطه می سپارند. خود شنل هم طوری تعبیه شده که در چمدان بسته خیلی کوچک جای می گیرد.

در مهرماه ۱۳۴۴ که با آقای « صفوت نزیهی بلوک باشی » رئیس کانون وکلای آنکارا، دیدار و گفتگویی داشتم ایشان یک عدد شنل وکلای دادگستری ترکیه را لطف کرده به من هدیه دادند .

به گواهی صورت جلسات هیأت مدیره کانون وکلا، در سالهای ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۰ که افتخار عضویت هیأت مدیره کانون وکلای تهران را داشتم، چندین بار پیشنهاد کرده ام که برای مشخص و متمایز کردن وکلای دادگستری از سایر کارچاق کن ها و ارباب رجوع دادگستری ترتیبی داده شود که وکلای ایران هم با شنل وکالت انجام وظیفه نمایند منتها طرح شنل فعلی که پوشیدن و حمل و محافظت آن مشکل و خرج تهیه آن گران است تغییر داده شود ساده تر گردد تا برای تمام وکلا امکان تهیه و استفاده آن مقدور گردد .

همچنین در یکی از جلسات هیأت مدیره پیشنهاد کردم که اعطای پروانه وکالت توأم با تشریفات که در بالا ذکر شد باشد تا داوطلبی که مفتخر به اخذ پروانه وکالت می شود از همان ابتدای کار تحت تأثیر این تشریفات قرار گرفته و درک کند که با اخذ این پروانه وارد خانواده ای می شود که نمایندگان ومنتخبین آن به صورت خیلی جدی تری به حرفه ووظایف خود می نگرند و اهمیت فوق العاده ای برای آن قائل هستند .

متأسفانه با این که این پیشنهادات مورد تأیید عده ای از همکاران محترم قرار گرفت اما مورد تصویب اکثریت واقع نشد، و فقط برای مشخص ساختن و کلاً با تهیه و نصب نشان موافقت کردند که البته وافی به مقصود نبودن نیست.

در شماره ۳ و ۲ مجله ارزنده و کالت، مورخه تیر و مردادماه ۱۳۷۹ هم این پیشنهاد را برای کم اثرتر ساختن ماده ۱۸۷ قانون برنامه پنج ساله سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مطرح کردم که ظاهراً مورد پسند و قبول هیأت مدیره محترم کانون قرار نگرفته است.

لباس رسمی قضات

شاید ذکر این نکته هم در اینجا بی فایده نباشد که تمام قضات دادگستری ترکیه بدون استثناء در موقع انجام وظیفه شغل رسمی قضات را که شیه شغل و کلاهی دادگستری اما با یقه قرمز رنگ هست بدوش دارند و مسلماً این وضع به ابهت دادگاه و جلب احترام و اعتماد اصحاب دعوی نسبت به دادرسان به حد غیر قابل تصویری می افزاید.

استفاده از لباس رسمی و کالت و قضاوت در دادگستری و محاکم بیش از شصت سال است که در ترکیه الزامی می باشد.

تقریر نویسی بوسیله ماشین تحریر

نکته جالب دیگر این است که تقریر نویسی در کلیه دادگاههای ترکیه به عهده ماشین نویسهای است که صورتجلسات دادگاه و تقریرات دادرسان را حضوراً به تعداد وکلای طرفین به اضافه یک نسخه ماشین می کنند و پس از ختم هر جلسه یک نسخه از صورتجلسه امضاء شده را بلافاصله به وکلای طرفین تسلیم می نمایند .

آقایان وکلای دادگستری و قضات به خوبی منافع این روش را تشخیص می دهند و توجه می فرمایند که اتخاذ این رویه تا چه حد از مشکلات و تطویل محاکمات و بعضی سوء استفاده های احتمالی جلوگیری می نماید .

امیدوارم که هم پوشیدن لباس رسمی برای قضات و وکلا و هم تقریر نویسی بوسیله ماشین نویسهای آزموده هر چه زودتر در دادگاههای ایران هم مرسوم و معمول شود .

وکالت تسخیری

وکالت تسخیری در ترکیه مجانی و بلاعوض انجام می شود اما چون تعداد دعاوی جزائی زیاد نیست ، و شمار وکلای استانبول و آنکارا هم به تناسب تعداد دادگاه ها و پرونده ها زیاد است بنابر این به هر وکیل دادگستری در ظرف سال بیش از یک یا دو پرونده تسخیری رجوع نمی شود که البته مشکل و مسئله ای برای وکیل ایجاد نمی کند .

دادگاه و دادرای انتظامی

اعضای دادگاه و دادرای نظامی کانون مستقیماً از طرف وکلای دادگستری برای مدت دو سال انتخاب می شوند و وکیلی که در دادگاه نظامی کانون محکوم می شود حق دارد به دیوانعالی حیثیت ،

(YUKSAK HEYSIYAT DIVANI) شکایت کند .

این دیوان تشکیل می شود از سه نفر از مستشاران دیوان کشور به اضافه سه نفر وکیل دادگستری که از طرف کانون برای این قسمت انتخاب و معرفی می شوند رأی این دیوان قطعی است .

در لایحه جدید قانون وکالت ترکیه به مجلس داده شده است مرجع رسیدگی به این قبیل شکایات را محکمه عالی انتظامی اتحادیه های ترکیه قرار داده اند و این محکمه فقط از وکلای دادگستری تشکیل می شود .

مواد قابل توجه لایحه اصلاحی قانون وکالت ترکیه

همانطور در ابتدای این مقاله وعده داده شده اینک ترجمه قسمتی از مواد لایحه اصلاحی قانون وکالت ترکیه را که می تواند برای خوانندگان گرامی جالب باشد در ذیل بنظر می رسانم :

موانع وکالت

به موجب ماده ۵ قانون به کسانی که در یکی از محاکم جزائی به مجازات تهریبی با ترذیلی محکوم شده باشند پروانه و کالت داده نمی شود هر چند از طریق اعاده حیثیت اثر محکومیت آنها زایل شده باشد .

یکی دیگر از موانع و کالت محکومیت به اعسار است و کسانی که به موجب حکم محکمه معسر شناخته می شوند حتی بعد از رفع اعسار هم از اشتغال به و کالت محروم می شوند .

مهلت اتخاذ تصمیم از طرف کانون

به موجب ماده ۷ قانون چنانچه هیأت مدیره کانون و کلا ظرف دو ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه تصمیم خود را مبنی بر قبول یارد تقاضا اعلام نکند در حکم قبولی تقاضا خواهد بود .

مشاغلی که با شغل و کالت مابینت دارد

به موجب ماده ۱۴ خدمتگزاران و کارمندانی که در مقابل اخذ حقوق مستمر خدمت می کنند و همچنین کسانی که به امور بیمه و حق العمل کاری و تجارت و مشاغل صنفی دیگر اشتغال دارند و نیز کسانی که شغل آنها مخالف حیثیت و شرف و نظام و کالت است از اشتغال به و کالت ممنوعند .

محدودیت ها

به موجب ماده ۱۷ دادرسان و دادستانها و دادیاران و عموم خدمتگزاران قضائی که بعد از انتظار خدمت یا بازنشستگی به اخذ پروانه و کالت مفتخر می شوند تا دو سال حق ندارند در حوزه ای که قبلاً اشتغال داشته اند و کالت کنند. کارمندان دولت و شهرداریها نیز چنانچه موفق به اخذ پروانه و کالت شوند تا دو سال حق قبول و کالت بر علیه مؤسسه ای که در آن خدمت می کرده اند ندارند.

کار آموزشی

مدت کار آموزشی در ترکیه دو سال است و پس از آنکه متقاضی و کالت مدارک و اسناد و تقاضای خود را به دفتر کانون تسلیم کرد یکی از اعضای هیأت مدیره مأمور تحقیق درباره سوابق تحصیلی و زندگی و اخلاقی او می شود و به موجب ماده ۲۱ قانون در ظرف ده روز از تاریخ تکمیل پرونده، عکس و نام و موضوع تقاضای داوطلب در تابلوی مخصوص کانون و دادگستری در معرض مراجعه عموم گذاشته می شود و هر یک از وکلا کار آموزان و سایر افراد در مدت ۱۵ روز هر گونه ایراد و اعتراض بصلاحت داوطلب دارند با ذکر دلایل و تسلیم مدارک می توانند به رئیس کانون و کلا اعلام نمایند.

هیأت مدیره کانون با توجه به گزارش عضو محقق و پس از رسیدگی به ایراد نسبت برد یا قبول تقاضای متقاضی اتخاذ تصمیم می نماید.

کار آموزی و کالت با موافقت هیأت مدیره فقط برای مدت محدودی حق دارد دوره کار آموزی را تمدید کند و در صورت عدم قبولی در اختبار برای همیشه از اشتغال به و کالت محروم خواهد شد .

اختبار

اختبار با حضور هیأتی مرکب از ۵ وکیل دادگستری که قاضی ۲۰ سال سابقه و کالت داشته باشند و دو نفر قاضی که یکی قاضی جزائی و دیگری قاضی حقوقی هستند انجام می شود .

امتحانات به صورت کتبی و شفاهی و موارد امتحانی در مسائل مربوط به قانون اساسی .
قانون مدنی . قانون تعهدات . قانون جزا . آیین دادرسی مدنی . آیین دادرسی کیفری .
قانون تجارت . قانون و کالت می باشد .

طبق ماده ۳۲ هر کار آموز و کالت بیش از سه بار در اختبار نمی تواند شرکت کند .

اموری که فقط به وسیله وکلای دادگستری انجام می شود

به موجب ماده ۳۶ قانون کلیه امور زیر باید به وسیله وکلای رسمی که نام آنها در تابلوی

کانون قید شده است انجام شود :

اظهار نظر مشورتی راجع به امور قانونی و مسائل حقوقی . دفاع از حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی در محاکم قضائی و سایر محاکمی که درباره دعاوی افراد قضاوت کرده ورأی صادر نمایند . تنظیم و ترتیب و تصدیق کلیه اوراق و اسنادی که باید به مراجع مذکور تسلیم شود .

کلیه دادخواستهای که به دادگاه و مراجع قضائی تسلیم می شود وقتی به جریان می افتد که از طرف یکی وکلای دادگستری امضاء شده باشد . در شهرستانهایی که تعداد جمعیت آنها از ۱۰۰۰۰۰ نفر تجاوز می کند وکلائی که کمتر از دو سال سابقه وکالت دارند فقط در دادگاههای بخش واردات اجراء حق قبول وکالت دارند .

وکلائی که سابقه وکالت یا قضاوت و دادستانی آنها کمتر از ده سال است حق قبول وکالت و حضور در جلسات دیوان کشور و شورای عالی دولتی ندارند .

لزوم امضای وکیل در ذیل اساسنامه ها و اسناد مهم حقوقی و مبیعه نامه ها

به موجب ماده ۴۷ قانون کلیه اساسنامه ها و اسناد مربوط به معاملات شرکتها و اسناد معاملات غیر منقول و وصیت نامه و هر نوع سند معامله ای که در دفاتر اسناد رسمی تنظیم و ثبت می شود و مبلغ و موضوع آن از میزان معینی بیشتر می باشد وقتی اعتبار خواهد داشت که از طرف یک نفر وکیل دادگستری امضاء و تأیید شده باشد .

حکم این ماده در نقاطی قابل اجراء خواهد بود که تعداد وکلای آن از ۵۰ نفر متجاوز

باشد ( )

دفاتر مشترک وکلا

در ماده ۴۹ قانون احکام و شرایط مربوط به دفاتر و کالتی که چند نفر وکیل دادگستری مشترکاً به وکالت اشتغال دارند قید گردیده است .

کسانی که حق درارند در دفاتر وکلا بکار اشتغال یابند

در ماده ۵۱ قانون قید شده است که در دفاتر وکلای دادگستری فقط دارندگان پروانه وکالت و کسانی که از حقوق اجتماعی محروم نشده اند اشتغال بکار دارند .

مجازات دلالاتی که برای وکلا کار پیدا می کنند

طبق ماده ۵۴ کسانی که با اخذ کمیسیون از وکیل دادگستری یا از موکل برای وکلا کار تهیه کنند به حبس از ۶ ماه تا یک سال محکوم می شوند و اگر مرتکب کارمند دولت

باشد محکومیت او از یکسال کمتر نخواهد بود .

ممنوعیت تبلیغ و آگهی

طبق ماده ۶۱ تبلیغ برای پیدا کردن موکل از قبیل آگهی در روزنامه و همچنین قید عناوین و عباراتی غیر از اسم و درجه و کیل در بالای نامه ها ممنوع است .

مجازات توهین به وکلای دادگستری

به موجب ماده ۶۵ کسانی که بدون داشتن پروانه و کالت امور و کالتی یا مشاوره حقوقی را انجام دهند به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم می شوند .

رسیدگی به اختلافات بین دو وکیل

به موجب ماده ۶۹ رسیدگی به اختلافات بین دو وکیل در صلاحیت هیأت مدیره کانون وکلا است .

رسیدگی انتظامی به تخلفات وکلا

مواد ۱۳۲ تا ۱۶۷ قانون جدید مربوط به طرز رسیدگی به تخلفات وکلای دادگستری و مجازاتها است و آنچه برای ما جالب توجه می باشد این است که طبق ماده ۱۶۶ هر کس

شکایت انتظامی بر علیه یک وکیل دادگستری طرح کند باید مبلغی به عنوان علی الحساب بابت هزینه رسیدگی به صندوق کانون بپردازد .

حق الوکاله

به موجب ماده ۱۶۸ وکیل می تواند با موافقت موکلش هر نوع قرار داد راجع به حق الوکاله منعقد نماید و در غیر این صورت موکلین مجبورند طبق تعرفه مصوب کانون حق الوکاله وکیل را بپردازند .

سایر احکام مربوط به حق الوکاله در قانون ترکیه تقریباً شبیه قانون ایران است فقط در ماده ۱۷۱ قید شده است که اگر موکل اقساط حق الوکاله را در مواعیدی که در قرارداد ذکر شده است نپردازد وکیل می تواند از وکالت او استعفا دهد و موکل حق استرداد آنچه را که پرداخته است ندارد . مسئولیت ناشی از استعفای وکیل به عهده موکل است .

حق الوکاله وکیل در صورت سازش دو طرف دعوا

طبق ماده ۱۷۳ قانون جدید چنانچه در جریان دعوا موکل با طرف سازش کرده و بر اثر آن دعوای خود را مسترد دارد موکل و طرف متضامناً مسئول پرداخت حق الوکاله وکیل طبق تعرفه رسمی خواهند بود . به موجب ماده ۱۷۴ حق الوکاله وکیل جزو دیون ممتاز، شناخته می شود و وکیل حق دارد از محل وصول محکوم به حکم دادگاه بدو حق الوکاله خود را برداشت نماید . بر طبق ماده ۱۷۵ هر وکیل دادگستری قبل از طرح دعوا علیه موکل برای مطالبه حق الوکاله باید هیأت مدیره کانون وکلای را مطلع سازد ولی اجازه هیأت مدیره برای طرح دعوا ضروری نیست .

تجدید نظر در تعرفه حق الوکاله به موجب ماده ۱۸۶ اتحادیه کانون های وکلای ترکیه در هر چهار سال یکبار باید در تعرفه حق الوکاله وکلا تجدید نظر نماید.

لزوم کسب اجازه از وکیل برای انتخاب وکیل دوم

طبق ماده ۱۷۹ قانون جدید در صورتیکه موکل بخواهد وکیل دومی برای خود انتخاب کند باید اجازه کتبی از وکیل اولیه خود را کسب نماید. در غیر این صورت وکیل مذکور هیچگونه مسئولیتی در مقابل موکل نخواهد داشت.

استرداد حق الوکاله

در صورتیکه وکیل از وکالت موکل استعفا دهد طبق ماده ۱۸۴ مجبور است وجوهی را که از موکل دریافت داشته است به او مسترد دارد.

مسئولیت موکل

در قبال وکیل

در صورتیکه پرداخت حق الوکاله وکیل مشروط به موفقیت در نتیجه نهائی دعوا باشد، اگر معلوم شود اسناد و مدارک و اطلاعاتی که موکل برای طرح دعوا در اختیار وکیل

گذاشته خلاف واقع بوده به همین جهت در دعوا محکوم شده است موکل موظف است حق الوکاله وکیل را بپردازد .

بودجه معاضدت قضائی

اداره معاضدت قضائی کانون دارای صندوق مستقلی است و هر وکیل معاضدتی باید ۲۰٪ حق الوکاله معاضدتی خود را به این صندوق بپردازد اضافه بر این وجوه ، شهرداری وفرمانداری های محل نیز از محل وجوهی که برای معاونت عمومی تخصیص یافته است هر سال مبلغی به صندوق تعاون قضائی می پردازند و از این محل هزینه قضائی و حق الوکاله وکلای معاضدتی پرداخت می شود .

این بود ترجمه قسمتی از مواد اصلاحی قانون وکالت ترکیه که امیدوارم مورد توجه اعضای محترم هیأت مدیره کانون و کلاوریاست قوه قضاییه و نمایندگان مجلس شورای اسلامی قرار گرفته و مبنا و اساسی باشد برای تجدید نظر و اصلاح مقررات مغشوش و ناسخ و منسوخ قانون وکالت فعلی ایران .

نویسنده : محمد سرشار